

MŪSŲ LIETUVA

11

cytis, kokią novelą, nori žiūrėti. Jeigu ten nuolat negyventų kunigas, jis atvyktų dažnai pamaldoms ar senelius aplankyti.

Netoli Londono, Anglijos lietuviai turi nuosavą Lietuvos Sodybą. Tai yra senoki rūmai, it dvaro pastatai, kuriuose ištisus metus veikia senelių namai. Aplink sodas, baseinas, miškeliai, graži gamta. Yra kambariai pabūti kartu, skaitykla ir t.t. Vasarą stovyklauti atvažiuoja jaunimas palapinėse, Sodybos miškelyje. Jie aplanko senelius, seneliai gali su jaunimu pabendrauti. Be to, Didžiosios Britanijos Lietuvos Sąjunga ten ruošia savo metinį suvaziavimą, įvairias išvykas ir šventes. Vienu žodžiu, nors seneliai gyvena toliau nuo didmiesčio ir miesto, jie nėra izoliuoti ar užmiršti.

Mūsų atveju būtų tas pats. Normaliai per metus vaikai bei jaunimas stovyklauja bent tris savaites (dvi vasarą, vieną žiemą), rengiamos įvairios studijų dienos, savaitgalio stovyklos, rinktinės, posėdžiai ir pasitarimai. Tai šalia stovyklų kartą ar du per mėnesį jaunimas ta vieta pasinaudotų ir su seneliais pabendratų. Turėdami tokią vietą, galime ruošti ten gegužines, išvykas, Lietuvos dienas, minėjimus, šventes. Pagal siūlymus, ir šeimos vyktų stovyklavietėn atostogauti.

Savo ruožtu seneliai ir senelės pasitarnautų stovyklavietei, kurioje nuolatinių gyventojų nebūtų. Norėdami kuo nors užsiimti, seneliai galėtų stovyklavietę ir jos pastatus prižiūrėti, dažyti, taisyti, rūpintis sodu, gal daržū. Ir savo buvimu stovyklavietę saugotų.

Tokie ir sumanymai. Kaip Jaunimo kongreso išdininkas Jonas Tatarūnas pareiškė gegužės 31 posėdyje, niekad nebuvo tokių

gerų sąlygų kaip dabar stovyklavietei-sodybai įgyti. Kun. Juozas Šeškevičius pažįsta jau penkis senelius, kurie mielai prie tokio, projekto prisidėtų - statytųsi savo namelius lietuvių senelių sodyboje. Neabejotina, kad tokių atsiras daugiau. Ir kuo daugiau savo lėšomis prie židinio jungsis, tuo lengviau bus patarnauti pagalbos reikalingiesiems, kurie neturi kitos globos ar priežiūros.

Šiuo reikalu besirūpinančius padrasina didelis susidomėjimas visuomenėje ir konkrečios lėšų galimybės. Neabejotina, kad Vila Zelinos parapija turėtų sąlygas praveisti šiam praveisti siam tikslui vajui. Lietuvos Sąjunga-Aliança, valdanti Vila Anastacio mokyklą, iš Light elektros bendrovės gautų nemažą sumą (bent 600.000 kr.) už nusavintą 15 metrų sklypą ir mokyklą. Jeigu Sąjungos valdyba nutartų šį turtą investuoti senelių sodybai arba stovyklai, projektas virstų tikrove.

Toliau nuo miesto žemės kainos netokios brangios. Pavyzdžiui, 70 km nuo São Paulo trijų alkierių (septynių su puse hektarų) žemės plotas kainuoja 150.000 kr. Tai yra tik trečdalis Jaunimo kongreso apyvartos, tik du kart daugiau negu Kongreso likutis, tik ketvirtadalis lėšų, gausimų už Vila Anastacio mokyklą.

Visi lietuviai kviečiami šį reikalą pasvarstyti, aptarti, savo nuomones per Mūsų Lietuvą ar susirinkimuose pareikšti. Stovyklavietės-sodybos reikalu posėdžiai skelbiami atskirai ir „Veiklos kalendoriuje“.

A.S.

Sugedus renkajai mašinėlei ir technikams laiku jos nepataisius, reikėje griebtis kitų priemonių - ir laikraštis išėjo kitaip. Skaitytojų labai atsiprašom.

Red/Adm.

24 (1455) - XXVIII - 1976 M. BIRŽELIS - JUNHO 17 - 1,50 kr.
R. Jmatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926-1976)

SENELIŲ SODYBA VIRSTA TIKROVE

Kaip ML skaitytojams žinoma, po Jaunimo kongreso susirinkę kongreso darbuotojai nusprendė kongreso likutį (70.000 kr.) skirti jaunimo stovyklavietei įsigyti. Svarstydami kaip stovyklavietę įgyti, šių susirinkimų dalyviai labai palankiai priėmė mintį įrengti stovyklavietę greta lietuviškos sodybos seneliams. Šiame straipsnyje plačiau išdėstoma mintis, kurie jau eilę metų siejosi dėl lietuvių senelių.

Pati gražiausia senelių židinio projekto dalis yra ši: sodyboje gyvenančios seneliai gyvens kiek gali savistoviai, nepriklausomai, nuosavuose nameliuose. Tai nebūtų senelių prieglauda ar ligoninė, nes toks dalykas šiuo metu mūsų kolonijai persunkus, nors ir būtų reikalingas. Senelių židinyje sektų Argentinos lietuvių pavyzdžiu, o stovyklos-sodybos sujungimas būtų panašus į Anglijos lietuvių surastą išeičių.

Buenos Airese yra Senelių židinio įstaiga - bendrovė, kuri rūpinasi įrengti bei aprūpinti sodybą. Vyresnio amžiaus lietuviai, nenorį su vaikais gyventi arba dėl kitų priežasčių norį prie židinio prisijungti, židinio sklype pasistato namelį ar butą ar kambarį, kuris jiems priklausom, kol jis jame gyvena. Apsigyvendami sodyboje jie pasirašo su-

tartį, kad jiems mirus nuosavybė - namelis ar butukas - tenka Sodybos bendrovei. Tada židinio administratoriai gali tą patį namelį parduoti kitiems seneliams, su ta pačia sąlyga, arba užleisti lėšų neturintiems vyresnio amžiaus žmonėms.

Tokiu būdu senelių sodyba nuolat auga ir turi lėšų geriau patarnauti seneliams. Asmens, kurie savo turtą nori palikti lietuviškiems reikalams, gali būti ramūs, kad jų palikimas daugel metų tarnaus lietuvių kolonijai, o neteka valdžiai arba neištirps tarpininkų rankose. Kol jie gyvi, namai nuosavi, jie tvarkosi, kaip nori.

Sodybai įsteigti, aišku, reikalinga sklypas. Šį sklypą toliau nuo São Paulo tektų nupirkti vienai ar kitai ar kelioms pajėgesnėms lietuvių organizacijoms kartu, arba akcinei-titulinei bendrovei, kuri būtų sudaryta šiam tikslui. Įgijus žemę - seneliai statytų savo namelius. Sodybos administracija parūpintų asmenį, kuris senelius nuvežtu pas gydytoją, į miestą apsipirkti, prie autobuso ar traukinio, jei nori kur kitur važiuoti ir t.t. Gyvendami lietuviškame kaime lyje, vyresnio amžiaus žmonės galės smagiai bendrauti, vienas kitam padėti, lošti kortom, gin-

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Vakarai prabilo apie Sadūnaite

„Kodėl katakombos, pirmųjų kankinių pėdsakai, dar beveik po dviejų tūkstančių metų lankomos, o žymiai didesnis nūdienos kankinių skaičius mirtinai nutylimas ir nežinomas? Kodėl mes Kankinių Bendriją vadiname „Tylos Bendrija“, nors ji garsiai šaukiasi pagalbos? Ar mes irgi jaučiame kankinystę kaip didelę malonę?“ Tokiais klausimais čekų išeivių vyskupas Hnilica apibėrė prancūzus maldininkus, besilankančius Romos katakombose.

Norėdamas parodyti, kad ir šiandien esama tokio pat gilaus tikėjimo kankinių, kaip ir pirmaisiai krikščionybės amžiais, tas pats čekų vyskupas savo leidžiamajame biuletenyje „Pro fratribus“ a p r a š ė Mordovijos griežto režimo lageryje kalinamą Nijolę Sadūnaite, nuteistą už „LKB Kronikos“ rėmimą.

Vysk. Hnilicos paskelbtąją medžiagą apie tikėjimo kankinę tuojau panaudojo didžiausias krikščionių savaitraštis Europoje, leidžiamas vokiečių kalba, „Neue Bildpost“ (III.21). Nijolės Sadūnaite kalbą augščiausiame teisme laikraštis vadina tokia nepaprasta, kad ji galėtų būti palyginta su pirmųjų amžių kankinių aktais. „Apšmeižę ir nuteisę nekaltus žmones, kankinate juos kalėjimuose ir lageryuose, todėl į betkokius teismo klausimus, kaip ir per tardymą, neatsakinėsiu, tuo protestuodama prieš šią bylą“ — kalbėjo ji.

Tardymo metu ši drąsi moteris buvo grasinama uždaryti psichiatrinėje ligoninėje. Vėliau teismo salėje, nagrinėjant jos bylą, ją saugojo šeši kareiviai ir penki saugumiečiai. „Tai buvo nesąmoningas šios moters didybės pagerbimas“, — pastebi vokiečių laikraštis ir primena kitus Nijolės Sadūnaite žodžius:

„Tiesos ginti nereikia, nes ji visagalė ir nenugalima! Tik klasta ir melas, būdami bejėgiai prieš tiesą, reikalingi ginklų, kareivių ir kalėjimų, kad pratęstų savo niekšingą viešpatavimą, ir tai tik laikinai. Teisingai sakoma, kad šališka vyriausybė pati savo rankomis kasa sau duobę“.

„Neue Bildpost“ cituoja taip pat teisme pasakytą jos paskutinį žodį: „Ši diena yra laimingiausia mano gyvenime. Aš esu teisiama už „LKB Kroniką“, kuri kovoja prieš fizinę ir dvasinę žmonių tironiją. Reiškia aš esu teisiama už tiesą ir meilę žmonėms! ... Man atiteko pavydėtina dalis, garbinga lemtis — ne tik kovoti už žmonių teises ir teisingumą, bet ir būti nuteista. Su džiaugsmu eisiu į vergiją dėl kitų laisvės ir sutinku

NIJOLĖ SADŪNAITE, nubausta sovietinio teismo Vilniuje trejais metais konc. stovyklos ir trejais metais ištrėmimo už „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ platinimą

mirti, kad kiti gyventų... Kaip nesidžiaugti, kai visagalis Dievas garantavo, kad šviesa nugalės tamsą, o tiesa — klaidą ir melą! ... Trumpos žemės dienos ne ilsėtis duotos. Nelaimingas tik tas, kuris nemyli. O to galima išmokyti tik Jėzaus Kristaus mokykloje...“

★ **“AID TO THE CHURCH IN NEED”** Anglijos skyrius, turis 3000 narių, ryžosi rinkti parašus, kad Nijolės Sadūnaite bausmė — treji metai darbo stovyklos ir treji metai tremties būtų panaikinta. Š.m. birželio 17 d. sueina metai, kai N. Sadūnaite buvo nuteista. Ji buvo suimta 1974 m. rugpjūčio 27 d. ryšium su „LKB Kronikos“ platinimu. Minėta anglų organizacija, kurios būstinė yra St. Norbert's, Heathfield Road, Keston, Kent, BR2 6BA, Britain, platina Sadūnaite kalbos vertimą „No Greater Love“. Sovietų valdžios gražintų Sadūnaitei adresuotų kalėdinių atviručių reikalui kreiptasi į Britanijos parlamentą. Britai pažadėjo ir toliau šiuo reikalu informuoti Amerikos Lietuvių Tarnybą, kuri nuo š.m. kovo 1 d. įsikūrė naujose patalpose: 64-09 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378, USA. Tel. 212-894-7351.

„Kronikos“ Nr. 18 aprašytos dvi 36 metų Nijolės Sadūnaite dienos LTSR Aukščiausiame Teisme po vienerių metų kalinimo, įkyrių tardymų ir grasinimų. JAV Lietuvių R. Katalikų kunigų Vienybės rūpesčiu Nijolės byla su visa teismo eiga išversta į anglų kalbą ir išleista atskiru leidiniu — „No greater Love: the Trial of a Christian in Soviet occupied Lithuania“ (1975 m., 16 psl.).

„C. Herald“ apie Nijolę

Malonu pažymėti, kad apie šį leidinėlį Anglijos katalikų savaitraštis „Catholic Herald“ kovo 26 d. Nr. paskelbė palyginti išsamų straipsnį — „Soviets imprison Lithuanian woman“. Jame nurodomas „Kronikų“ leidimas ir didžiausias pa-

Pabaigoje Nijolė Sadūnaite prašė teismą įrodyti gerą valią ir išlaisvinti žmones iš kalėjimų, lagerių ir psichiatrinę ligoninių. Tada ši tiesi krikščionė pradėjo savo kelionę į Mordovijos griežto režimo koloniją, kur ji bus laikoma iki 1978 m. „Ši moteris yra to verta, kad jaunimo grupės ir moterų draugijos pasivadintų jos vardu ir mėgintų jai rašyti į lagerį“.

Mordovskaja ASSR, pas. Javas, ucr. Ž CH — 385-3.”

Taip baigia straipsnį apie N. Sadūnaite savaitraštis „Neue Bildpost“.

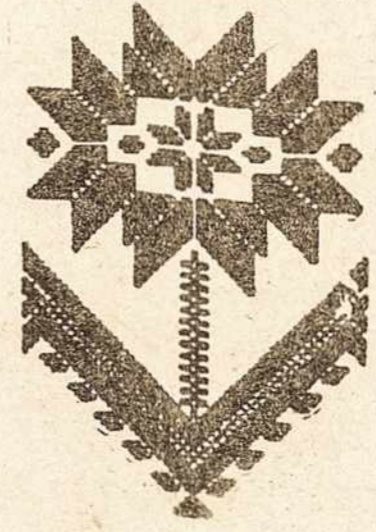
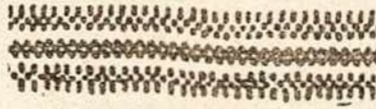
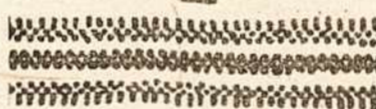
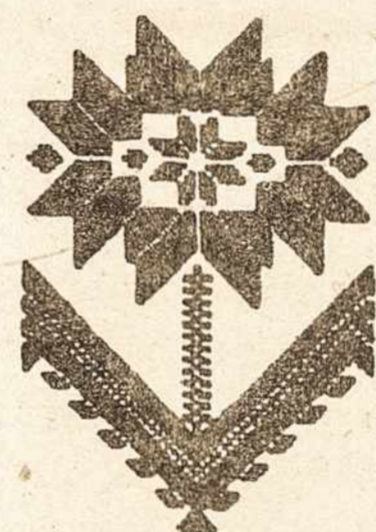
„Gelbėkit Sadūnaite!“ — tokiu raginimu į savo skaitytojus kreipėsi ir įtakingas V. Vokietijos katalikų savaitraštis „Deutsche Tagespost“. Aprašęs jos drąsą laikyseną teisme, laikraštis nurodo: „Nijolė Sadūnaite nėra nei žinoma mokslininkė, nei garsi rašytoja. Ji neturi nei Vakaruose, nei Lietuvoje jokių galingų draugų, kurie galėtų ją užstoti. Ji yra tiesiog viena iš daugelio katalikų, kuri išpažino Kristų prieš galingą valstybės aparatą. Tačiau kaip tik dėlto,

— tęsia „Deutsche Tagespost“ — mes turėtume ją ginti, net jei tik parašydami laišką jai, kad ji nepamiršta, o mūsų maldos ją lydi sunkiame kelyje, kuris jai dėl Kristaus atrodo pavydėtinas“.

Kiek anksčiau panašiai rašė ir Lugane leidžiamas itališkai kalbančios Šveicarijos dalies dienraštis „Giornale del Popolo“ (II. 3). Jeigu nuteistasis yra mokslininkas, rašytojas ar menininkas, tai dar atsiranda kas protestuoja, bet jei tai liečia eilinį pilietį, tada niekas nekreipia dėmesio į jo žiaurų likimą, nors daug galėtų padaryti kelios eilutės laikraštyje, per radiją ar televiziją perduota žinia, laiškas ar paskambinimas telefonu.

Didžioji Europos spauda, pastebi „Giornale del Popolo“ — yra neįjautri dramatiškoms ir didvyriškoms aukoms, kurių iš daugybės žmonių pareikalauja teisingumo ir laisvės troškulys Viena tokia „nežinoma“ ir savo likimui palikta auka, anot šveicarų laikraščio, yra Nijolė Sadūnaite, kuri pateko į lagerį, bet nenusilenkė komunistinei tironijai. Šis laikraštis taip pat spausdina dabartinį jos adresą Mordovijos stovykloje ir ragina savo skaitytojus jai rašyti.

A. Lembergas

stangos surasti jų leidėjus, suregistruojant visas rašomas mašinėles ir spaudai naudojamą popierių. Suimant Nijolę, jos rašomoje mašinėleje buvo atrasta perrašoma vienuoliktąji Lietuvos kat. Bažnyčios kronika.

Keston Koledže, kuriame veikia Religijos ir Komunizmo studijos centras, žinomas Nijolės Sadūnaite adresas (Mordovskaja ASSR — 431200 Tengushevski) raj. — Pos. Barashevo, uchr. Zh X 385-3-4). tačiau visi jai siųstieji laiškai sugražinami siuntėjams. Taplautinė katalikų Šalpos organizacija „Aid to the Church in Need“ kuri rūpinasi persekiojamais dėl tikėjimo už geležinės uždangos, sudarė specialų fondą Nijolei padėti.

Tautos herojė

Nijolė Sadūnaite — tikra mūsų tautos herojė: nors jos veidas labai švelnus ir moteriškas, iš jo trykšta gili artimo meilė, stipri valia ir krikščioniška aukos dvasia. Ryžtingai ir drąsiai stojusi ginti tikinčiųjų teises, pažėrė į persekiojimų veidus karčią jų komunistinės moralės ir etikos tiesą.

Didžiausią heroizmą parodžiusi, gindama tiesą ir sąžinės laisvę, ji pasakė šiuos nepamirštinus žodžius: „Kaip aš negaliu būti laiminga, kai Visagalis Dievas parodė, jog šviesa triumfuoja viršum tamsybių, o tiesa viršum melo ir apgaulės. Treckšdama, kad tai įvyktų, aš sutinku ne tik būti įkalinta, bet ir numirti“.

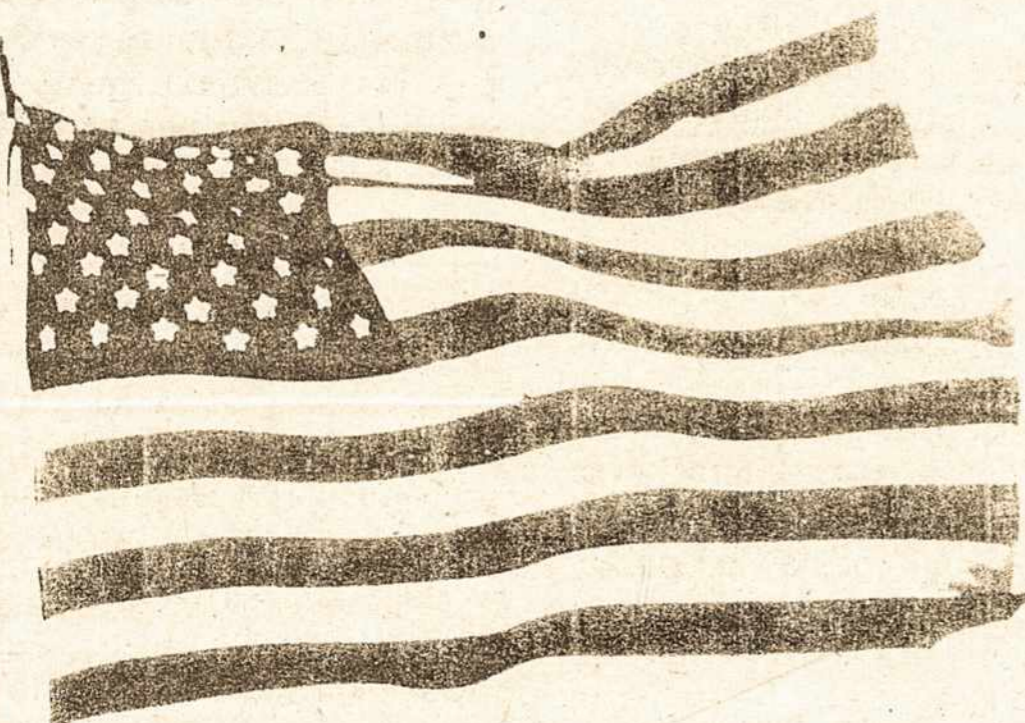
Geraį padarė mūsų Kat. Bendrija, įteikusi protesto raštą dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoje sovietų užsienio reikalų min. Gromiko. Gerą darbą atliko JAV Lietuvių R. Katalikų kunigų Vienybė, išleidusi šį leidinėlį anglų kalba. Mūsų visų pareiga ko plačiausiai jį paskleisti anglų ir kitų svetimtaučių tarpe, kad visi žinotų sovietų konstitucijos dviveidiškumą ir karčią persekiojimų dėl tikėjimo tikrovę

TIESA IR GYVENIMAS

41° Congresso Eucaristico Internacional

PHILADELPHIA, USA

1 a 8 de agosto de 1976

no ano do

BICENTENARIO AMERICANO

Dvasinio atsinaujinimo kongresas

C. SURDOKAS

JAV 200 metų nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga rengiama įvairiausių iškilnių. Bet turbūt vienu pačių prasmingiausių paminėjimų bus katalikų rengiamas tarptautinis eucharistinis kongresas Filadelfijoje š.m. rugpjūčio 1-8 dienomis. Tai bus 41-sis pasaulinis dvasinio atsinaujinimo sąskrydis, o JAV-se — antrasis. Pirmasis buvo prieš 50 metų Čikagoj. Popiežius Paulius VI yra pažadėjęs kongrese dalyvauti ir atlaikyti užbaigiamąsias pamaldas, jeigu sveikata leis.

Šis kongresas susirenka didelio dvasinio pakrikimo pasauly-

je metu. Šimtas ir vienas milijonas amerikiečių sakosi neturį jokių aiškių religinių įsitikinimų. O ir katalikų tarpe esama religinio nuosmukio. Iš 48 mil. JAV katalikų tik pusė dalyvauja sekmadienio Mišiose. Mes, lietuviai, taip pat esam paliesti dvasinio nuosmukio bangos. Moralinės negerovės, paplitusios kitose grupėse, neaplenkia ir mūsų. Religinis susipratimas apsilpęs, o krikščioniškoji dvasia yra netekusi polėkio. Jeigu anksčiau dėl nesutarimų buvo kaltinami veiksniai, tai dabar nesutarimai perėjo pačion bendruomenėn. Lietuvos katalikų persekiojimai ir jų kančios bei

Vyskupas ANTANAS DEKSNYS,
sulaukęs 70 metų amžiaus

ta nuostabią "Kroniką" nesulaukia plačiosios visuomenės pakankamo dėmesio.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba Lietuvos bažnytinės provincijos 50 metų steigimo sukakties proga skelbdama 1976 m. Lietuvos Katalikų Bažnyčios metais kvietė visus laisvojo pasaulio lietuvius švęsti šiuos jubilėjinius metus lietuvių bei krikščioniškojo atsinaujinimo dvasioje. Ir kas gi galėtų geriau parodyti tos atsinaujinimo dvasios kibirkštis kaip tarptautinis eucharistinis kongresas? Čia suvažiuos gal apie pusantro milijono maldininkų iš daugelio pasaulio kraštų. Lietuviai dalyvaus kaip grupė pradi-

POPIEŽIAUS ĮSPĖJIMAS

Popiežius Paulius VI per Italijos vyskupų konferenciją išpėjo visus katalikus, kad sekančiuose parlamento rinkimuose kiekvienam teks pasisakyti už ištikimybę nepakeičiamiems principams. Katalikams turi būti aiškūs kaikurių grupių antireliginiai bei antibažnytiniai nusiteikimai. Jis taipgi pritarė Italijos vyskupų konferencijos pirmininko kardinolo A. Pomoš išpėjimui katalikų intelektualams, kad jų laukia ekskomunika, jeigu jie remis kompartiją. Šie žodžiai buvo skirti pustuziniui katalikų veikėjų, pasiskelbusių nepriklausomais kandidatais komunistų sąrašuose. Vatikano specialistų nuomone, popiežiaus Pauliaus VI raštą galima suprasti kaip raginimą katalikams sudaryti bendrą frontą prieš komunistus.

nėje procesijoje. Filadelfijos lietuvių parapijų šventovėse kasdien bus lietuviškos pamaldos, o šeštadienį, rugpjūčio 7. visą dieną bus keletas lietuvių pasirodymų. Centrinis renginys bus Filadelfijos katedroj: tai lietuviškos pamaldos su muz. A. Mikulskio paruoštu giedojimu, kurį atliks Čiurlionio ansamblis. Be to, bus lietuviškų drožinių, audinių, tautžudystės parodos, Čiurlionio ansamblio koncertas, simpoziumas apie tikėjimo persekiojimą komunistų kraštuose, bendra agapė ir kiti renginiai. Todėl dalyvavimas kongrese nebus vien tik religinis susikaupimas bei atsinaujinimas, bet ir tautinio gyvastingumo apraiška. Taigi, visiems turi rūpėti, kad tasai pasirodymas būtų sėkmingas. O to sėkmingumo pasieksime gausiu dalyvavimu ir finansine parama.

Bendroji šio kongreso tema yra "Eucharistija ir žmonijos alkis". Kiekvienai savaitės dienai yra atskira tema. Šeštadieniui, tai yra pasaulio žmonijos ir laisvės alkis". Eucharistinis kongresas yra visuotinės tikinčiųjų Bendrijos suvažiavimas, kurio tikslas — Eucharistijos supratimo pagilinimas, atgaivinimas meilės Kristui, puoselėjimas pamaldumo į Šv. Eucharistiją ir sudarymas progos skelbti Gerąją Naujieną žmonijai.

Šio kongreso rengimui vadovauja kardinolas John Krol, Filadelfijos arkivyskupas. Lietuvių komiteto garbės pirmininkais yra vyskupai — V. Brizgys, A. Deksnys, P. Marcinkus ir K. Salatka. Komiteto pirmininku yra kun. K. Pugevičius, o vykdomuoju vicepirmininku — kun. K. Sakalauskas. Visais kongreso reikalais, išskiriant nakvynes, galima kreiptis į vicepirm. šiuo adresu: 1913 Wallace St., Philadelphia, PA 19130. Telefonas: (215) 765-2322.

* II VATIKANO SANTARYBAI PAMATUS padėjo Pijus XII — pareiškė istorikas kun. Paulo Molinari, SJ, Pijaus XII kanonizacijos bylos postulorius. Jo manymu, visi svarbesni santarybos dalyvių žingsniai buvo logiškos išvados iš Pijaus XII mokymo. Kaip pavyzdį jis paėmė citatas, kuriomis išpinti santarybos tekstai. Pasak jo, niekas kitas santarybos raštuose nėra taip daug cituojamas, išskyrus Šv. Raštą, kaip Pijaus XII oficialūs pasisakymai. Šiuo metu istorikų pripažįstama, kad Pijus XII buvo pradėjęs paruošiamuosius darbus visuotinei santarybai, tačiau savo popiežiavimo laikotarpyje nusprendė santarybos nešaukti, nes matė, kad laikas dar nebuvo pilnai pribrendęs tokiam dalykui, ir K. Bendrijos nariai nebuvo tam paruošti.

Kelionė į "supuvusius vakarus"

VLADISLOVAS ZILIUS

Sio rašinio autorius yra dailininkas, vargais negalais gavęs leidimą emigruoti su žmona iš okupuotos Lietuvos Izraelin. Laikinais apsisistoję Romoje, kur tvarko dokumentus išvykimui į S. Ameriką. Iš ten yra gautas ir šis straipsnis. RED.

Simboliškas mūsų išvykimo vaizdas: automatais ginkluoti enkavedistai iš visų pusių supa mūsų vagoną; už kelių žingsnių Lenkijos siena. Tai miniatiūroj pasireiškiantis visos komunistinės imperijos marazmas.

Visa imperija apsupta tūkstančius kilometrų nusitęsiančia daugiaele spygliuotų vielų užtvara. Šimtai tūkstančių ginkluotų kareivių žiedu apjuosia šį mirties lagerį. Niekam, jei nesimažas paukštis, ištrukti iš čia gyvam nelemta. Mirties laiką ir vietą čia leidžiama pasirinkti sau pačiam, jei suvėluosi — gali ir parinkti.

Mirė čia mylimi. Jiems čia pašvęsta daug muzėjų, vitrinose kulkų sukapti kareiviški balachonai, kepurės, šimtai žudymo ženklų: durtuvai, automatai, patrankos, granatos, vėl durtuvai, vėl tamsiu krauju išteptos milinės. Mirusieji laikas nuo laiko pagarinami, o gyvam, jei neprisidedi prie niūraus choro, ne vieta čia gyventi.

Aš nepanorau čia mirti. Nepanorau suteikti džiaugsmo savo gyvenimo ir mirties šeiminkams. Su apgailėstaviu išsitarė man MVD priimamajame kambaryje Maskvoj majoras Nikulinas: "Giliai buvo suklysta tavo auklėjant, jei tu nori išvažiuoti..."

Taip, nespėjo komunistinė nužmoginimo mašina sunaikinti manyje savarankiško mąstymo, nespėjo paversti manęs besmegeniu gyvuliu. Yra ko apgailėstauti — neteko vieneto militarinės mašinos.

Seniai jau panorau nebebūti čia. Panorau jau tada, kai Černiachovskio (Karaliaučiaus zonoje) kareivinėse prievarta buvau supažindinamas su rusiška žudymo mašina. Čia buvo diegiama fanatiška neapykanta viskam, kas nerusiška; čia buvo diegiama neapykanta ir nepasitikėjimas žmogui; čia dažnai man būdavo primenama, kad aš fašistas (?), nes aš... lietuvis, "o lietuviai — visi fašistai".

Toks buvo vieno mano viršininkų — majoro Guliajevo gilus įsitikinimas. Vaidendavosi jam ir kita šmėkla — inteligentai. Juos jis siūlydavo "streliat" (šaudyti) visur ir betkokiom aplinkybėm, šiuo atveju jau ir be tautybės skirtumo.

Sunkus ruso-komunisto gyvenimas — visą laiką turi ką nors žudyti

Tiesa, sunkiau šiandien pasidarė šaudyti, nes pasmerktųjų riksmas ir šūvių aidas kartais atsimuša ten, priešų stovykloje. "supuvusiuose vakaruose" ir sutrukdo persekiojimo bei mirties ritualo rimtį. Vis dar prieš okupuotųjų tautų rusinimą ir naikinimą užsistoja tų tautų išėivija, apskelbia pasauliui ir tuo būdu jau eilę metų vis sutrukdo šūstelėti į durtuvais ir Sibiru nusiaubtą mažą Lietuvą. Estiją ar Latviją gerą dešimtį milijonų sovietinių recidivistų išbadaujančių Rusijos tyrų ir taip "kartą ir visiems laikams užbaigti išlaisvinimą".

* * *

Lietuvos Brasta, šiandien gudų Brest. Didžiai pavojinga šiandien tame mieste būtų kam nors užsiminti, kad tas miestas ir žemės aplinkui yra atimta iš Lietuvos. Sovietų valdžia garantuoja keletą metų kalėjimo už tokį "lietuviškąjį buržuazinį nacionalistinį šovinizmą". Lietuviai čia sunaikinti. Liko tik kaimuose. Daug kaimų ir miestelių aplaidžios sovietų biurokratinės sistemos dėka tebeturi lietuviškus pavadinimus, nepakeistus, net mažai surusintus. Taip, labai pavojinga užsiminti, kad čia — Lietuva.

* * *

Muitininkai narsiai išverčia visą mūsų lagaminą ant aslos. Vienas prieina ir patyliukais pareiškia man į ausį: jeigu aš noriu, kad niekas iš mūsų lagaminų koku nors būdu nedingtu arba nebūtų sudaužyta kraunant į dėžę atgal. — turiu maloniai, niekam nematant, perleisti jam 80 rublių. Bandau tą sumą užprotestuoti, nes mūsų lagamine nėra nei kirstolo, nei kitokių brangių daiktų, tik aliejinių dažų tūbelės, porėmiai bei tuščios drobės. Mutininkas duoda man suprasti, kad šiuo atveju su dažais bei drobėm gali kas nors atsitikti, ir reikalauja jau 50 rublių. Tenka mokėti.

Pasirodo enkavedistai. Prisiėmenu juos dar iš vaikystės: apsilikę ilgais į juosmenį pasiūtais kailiniais, tokie pat slavaziatiški veidai. Vienas, matyt, viršininkas, murmteli, ar čia mano lagaminas. Taip, mano...

Stebiu juos, pradėjusius lėtai nerštis po daiktus. Šitie dar jauni, amė — vyresni. Jų tėvai atrodė taip pat, apsiėrengę buvo taip pat, kai lupinėjo lietuviams nagus Saugumo požemiuose, šaudė ar vežė gyvulinuose vagonuose į Sibirą. Nepasikeitė išvaizda, nepasikeitė galvosena. Su neapykanta žiūri į mane; su malonumu paleistų man į pilvą automato seriją...

Stebisi visko matę enkavedistai — lagaminas nerimtas, nėra brangių daiktų, kailinių, baldų. Bet neužilgo pagyvėja, parankiniai pradeda atrišinėti knygų ryšulėlius. O knygos — dalykas ne tik kad rimtas, bet ir pavojingas. Brigada dirba sušilus. Kiekviena knyga kratoma, laikant ją tik už viršelio nugarėlę į viršų. Jieškoma rankraščių, "KLB Kronikos" ir aplamai visko, kas rašyta ranka ar mašinėle.

Dėžės dugne pastebi ofortinį presą (labai primityvios konstrukcijos — du volai ir lenta). Liepia išmesti ir iškilmingai praneša, kad šitos diversinės mašinos išvežti man nepavyks. Nieko nepadedą ir preso dokumentų pateikimas. Jis lieka ten visuotiniam muitininkų pasitenkinimui: parduos — vis porą šimtų rublių gaus...

Vienas enkavedistas domisi tuščiom drobėm, porėmiais — ne. "Drova veziot, očiūmiel on" ("malkas veža — kvostelėjo jis") — murma, krapštinėja drobės kampą nagu, lenktiniu peiliu pagramdo vidury, pauosto kampą. "Sunį įsigytų, cholera, drobių apuostinėjimui, galvoju, tai tuoj pat užuostų ar nebando prašmugeliuoti šiškiną "Rytas miške". Bet, kaip ir visur,

taip ir čia persveria sovietinis darbo būdas.

Tarptautinis ekspresas "Maskva-Duesseldorfas" skaičiuoja paskutines sekundes stoty, skaičiuoju ir aš paskutines sekundes savo buvimo konclageryje. Žiūriu pro langą — enkavedistai niūriai tebesaugo mūsų vagoną. Užsieniečiams tai gana žaismingas reginys. Stebi ir jie pro vagono langus kareivių automatus. Aišku, jiems būtų dar idomiau, jei enkavedistai šoktų "kazačioka". Tada viskas labiau atitiktų Maskvos "Inturisto" informaciją apie "nerūpestingą ir šviesų" gyvenimą sovietų šalyje.

Bet enkavedistai "kazačioko" nešoka. Jei tik jų viršininkas leistų, su malonumu jie patys pasižiūrėtų, kaip "kazačioka" šoka šitie užsieniečiai. Ilgametė praktika tvirtai juose yra suformavusi sąlyginį refleksą užtenka tik šokančius raginti automatais ir šokis gali būti ilgas.

Vagono palydovas — KGB darbuotojas atima iš manęs ir mano žmonos traukinio bilietus, kad mums nekiltų mintis pakeičiui dienai-kitai išlįpti iš traukinio Lenkijoje ar Čekoslovakijoje. Lenkų viza pasisvečiuoti jų teritorijoje leidžia Čekoslovakų viza pervažiavimui buvusių sovietinių piliečių per jų teritoriją nereikalinga. Taip yra nušprendę ir jų šeiminkai rusai.

Ir iš tikrųjų. Varšuvoje išlėdęs į peroną lenkus ir vokiečius čekistas mus užrakina vagonė. Tik po gana nedraugiško mūsų protesto, kuris stebino visagalį vergvaldį, kad ką tik buvė jo vergai įžūliai drįsta reikalauti atrakinti vagono duris, leidžia mums pabaigoj pavaikščioti perone.

Pervažiavus Lenkijos sieną smarkiai padidėjo mūsų šansai, kad nebebus atimtos iš mūsų sovietinės išvykimo vizos, kad nebebūsim grąžinti atgal. Atidarom puikaus prancūziško vyno butelį, ilgai Lietuvoj saugotą tai progai. Tuo nustebinom mielą lenkų pasienietę, kuri pagalvojo: "Žmudzin į francuskie vino, to coš niesamovitega" (žemaitis ir prancūziškas vynas — tai kažkas neįtikėtino).

Taip, apgailėstauti tenka, o juk nevienas lenkų milijonas ir šiandien, neturėdami jokios dalykiškesnės informacijos apie Lietuvą ir jos tragišką situaciją, mano, kad tie keistuoliai žemaitiai ir šiandieną apsiskreibę meškų kailiais tebebėgioja po savo niūrias Žemaitijos džiungles.

Neatskiriamas lietuviškos šeimos palydovas — lietuviškas laikraštis.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS
TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE LITUANA

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO FINANSŲ KOMISIJOS APYSKAITA
1976 M. GEGUŽĖS MĖN. IO D.

Trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso Finansų Komisija skelbia visuomenės žiniai pajamų ir išlaidų apyskaitą, revizijos komisijos patikrinta 1976 m. gegužės mėn. 29 d. Likutis, Cr\$66.501,15, kongreso komiteto nutarimu, paskirta Cr\$61.301,15 jaunimo stovyklos įsigijimui ir Cr\$5.000,00 parama laikraščiui "Mūsų Lietuva".

Finansų komisija dėkoja Lietuvos visuomenei ir organizacijoms, didesniems, tukstantininkams, ar mažesniems aukomis ir darbu paremusiems kongreso rengimui. Kongreso pasisekimas pateisino į jį idėtą darbą ir aukas.

K A J A L I O S	I S L A I D O S
Tukstantinio Vajaus aukos.....	53.668,00
Kitų dėmejų aukos.....	112.342,80
Pakvietimai Naujų metų sutikimui.....	115.576,60
Ekskursijų įnašai.....	41.970,00
Vietinio transporto įnašai.....	19.787,50
Parngimų grynas pelnas.....	6.200,00
Televizijos loterijos įnašai.....	12.371,00
Suvenirų pardavimas.....	5.400,00
Kongreso Vadovėlio skelbimai.....	7.560,00
Pereito V-PALK liekana.....	16.638,00
Kongresistų regis. Brazilijos dalyis.....	12.453,90
Italici stovyklos įnašai.....	10.447,48
Programų ir vėliavėlių pardavimas:	16.792,41
Anhembi.....	12.453,90
Ibirapuera.....	10.447,48
"Baltijos" konserte.....	16.792,41
Investacijos pelnas.....	431.207,69
Pinigų keitimo pelnas.....	66.301,15
Viso pajamų	497.508,84
Viso išlaidų..... Cr\$	431.207,69
SALDO: Atsiskaitimo likutis	4.333,00
Argentinos F. komisijos	61.968,15
Unibanco S.A.-C.Poupança	66.301,15
	497.508,84

PREL. PIJUS RAČAŽINSKAS NORBERTAS STASIULIONIS JONAS TATARŪNAS VINCAS V. BANYA HALINA MOSIŲSKIENĖ
 Finansų Komisijos Vice Pirmininkas
 Pirmininkas
 Revizijos komisija: Pijus O. Butrimavičius Henrikas Valavičius
 Izdininkas
 2as. Izdininkas
 Sekretore

Mūsų Lietuva Mažiesiems

Jonas Minelga

KARVELELIUI

Kervelėli burkuonėli,
Skrisk į mūsų kraštą gražų,
Kur šešupė, Nemunėlė
Ašarėlėm sesės dažo!

Lėk — nuneški broliam žinia,
Per didžiuosius marių vėjus:
Grįšim, grįšim į tėvynę,
Laisvės aušrai sužėrėjus.

Ilgis — laukia tėviškė,ė,
Joj mūs mintys — godos visos:
N.eks trispalvės meiškelė
Prie Vilnelės, prie Dubysos.

Skrisk, plasmoki, kervelėli,
Į senolių žemę brangią.
Naujo ryto spindulėli
Nešk į tamstą jos padangę!

KAIP AŠ MYLIU SAVO TĖVYNĘ

Aš niekadęs nemačiau savo Tėvynės. Aš ją labai myliu. Kad parodyčiau savo meilę jai, aš einu į lituanistinę mokyklą. Savo poterių vis sukalbu lietuviškai, išskyrus pradžios mokykloje. Aš namie kalbu lietuviškai su savo mama ir rašau savo laiškus lietuviams lietuviškai.

Yra sunku ką nors mylėti, ko niekadęs nematei. Tėvynės nemačiau, bet žinau, kad ją myliu. Myliu, kaip aš suprantu. Kai mano tėvelis mirė, aš dar buvau jauna, mažai ką atsime nu. Bet aš žinau, ko jis nori, kad aš daryčiau.

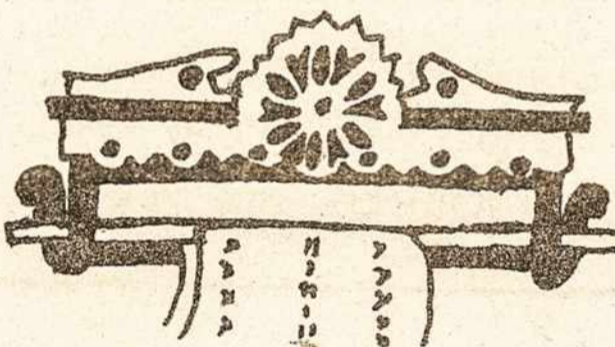
Šiandien yra Tėvo Diena. Jei aš nuvažiuočiau ant kėpų ir ten sėdėčiau pas savo tėvelį, ir nedalyvačiau šioje programoje, tai žinau, kad mano tėveliui tai labai nepatiktų.

Taip pat ir yra su mūsų tėvynė. Jeigu mes sakytumėm:

as myliu savo Tėvynę, pasikabintume daug paveikslų ant savo sienų ir pasakytumėm savo draugams, kad labai mylim savo tėvynę, tai kas iš to būtų? Nieko!! Reikia veikti! Parodyti savo meilę Tėvynei. Jeigu visi vaikai eitų į lietuvišką mokyklą visame pasaulyje, tai rusai komunistai negalėtų sakyti, kad nėra Lietuvos!

Reikia dar melstis. Kada mūsų šeštadieninės mokyklos mokiniai ruošėsi važiuoti į Chicago, į Dainų šventę, ir visai neturėjome pinigų kelionei, tai mes visi vaikai meldėmės, ir į Chicago nuvažiavome.

Praeitą sekmadienį mūsų vyskupas prašė melstis už Airiją, nes ten labai baisu, žmonės vieni kitus šaudo. Tai reiškia, kad maldos padeda. Turime

melstis ir už savo Tėvynę. Čia mes galime laisvai eiti į pamaldas, į bažnyčią, giedoti ir mokytis religijos. Niekas mus už tai į kalėjimą nekiša. Ir turime labai daug melstis ir labai prašyti Dievą, kartu su Romu Kalanta, kuris degdamas šaukė "Laisvės Lietuvai." O, Dievas viską gali! Mes visi čia, kurie dalyvaujame šioje programoje, prižadėjom sukalbėti kiekvieną dieną po Sveika Marija už kenčiančią Lietuvą. Mes prašome Jūsų visų taip pat padaryti. Rūta Pauliukonytė, 12 m. amž.

Worcester, Mass.

Aušros Vartų šešt. m-las mok.

(Žiūrėti brėžinį). Mergaitė ant lentos pasirėmusi žiūri ir laukia atsakymo į 18 klausimų. Atsakymai turi būti priešingi

Atsakymų raidžių skaičius pagal eilę bus toks: 6, 7, 5, 7, 2, 6, 7, 3, 5, 5, 7, 10, 6, 5, 4, 8, 6, 1.

STOVYKLA

VAIKU ZIEMOS STOVYKLA

Liepos 4-11 Santa Isabel miestelyje, 74 km. nuo São Paulo, vyks vaiku stovykla. Šia žiema priimami vaikai iki 13 metų amžiaus. Stovyklos vieta - J. ir A. Valaviciu sodyba. Registruotis ir mo-

kesti inesti galima klebonijose ir pas Eugenija Baveciciene, R. Pedro de Godoi 396 (tel. 63-9343).

Stovyklai vadovaus kun. A. Saulaitis, viena seimininkiu jau sutiko buti S. Silickiene, sveikatos reikalais rūpinsis slaugymo studente Roseli Sinkevičiute.

D. BASTYS

IRUTĖ IR KĖSTUTIS

Literatūra - Dailė - Mokslas

Lietuvių literatūros istorija

Antrasis Prano Naujokačio veikalo tomas

J. KUZMICKIS

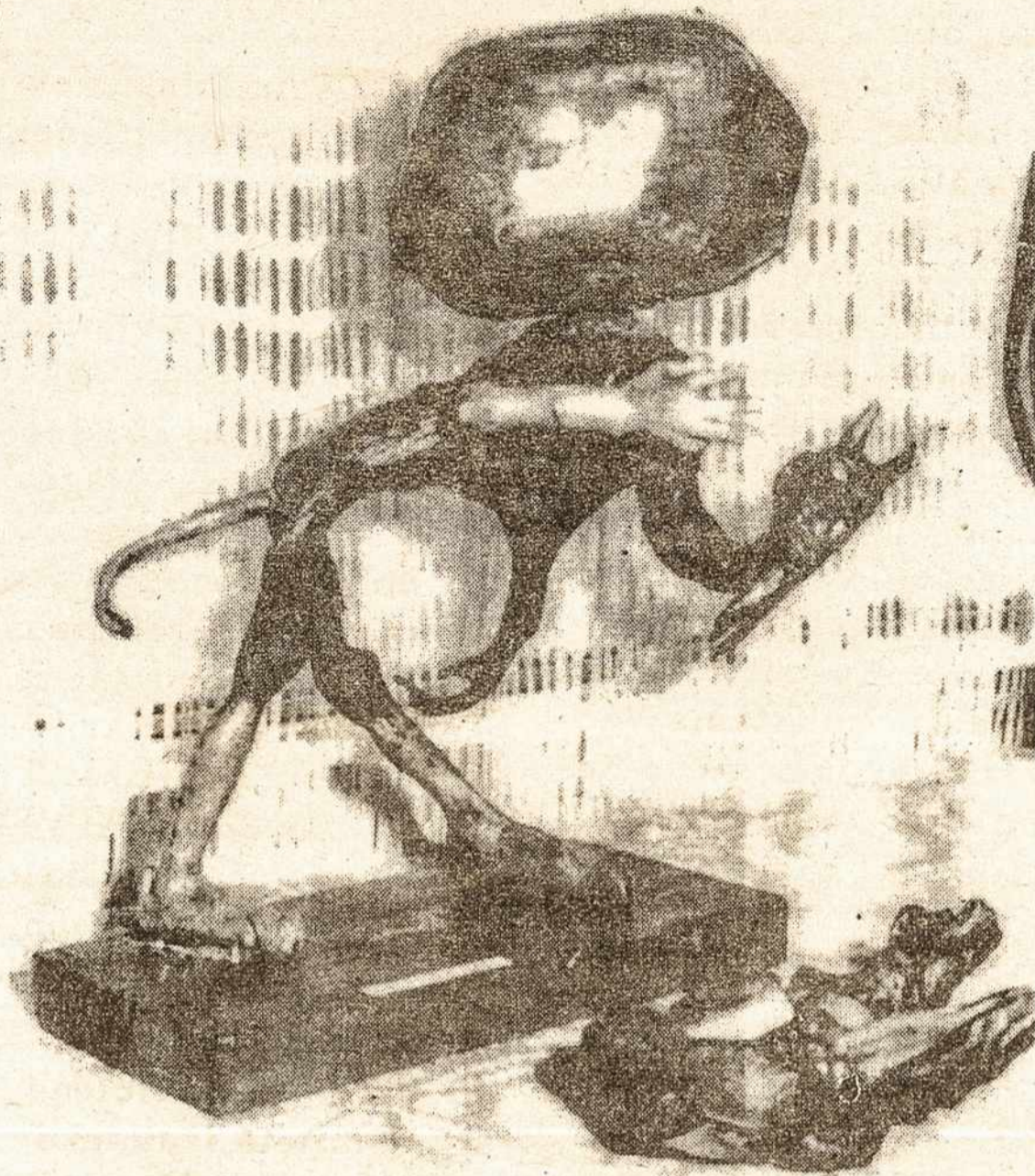
Literatūrinė kritika

Gerokai mūsų apleista literatūrinė kritika, nors jos vaidmuo nemažiau reikšmingas už blankias rašytojų gyvenimo datas ar gausią bibliografiją. Dėlto autorius gerai padarė pačioje knygos pradžioje iškėles mūsų kritikų idėjas ir atskirai prie jų ir literatūros istorikų susto-
pęs VII ir XXIX skyriuose. Reikėjo gal tik tikslesnės simetri-
tos.

Į patinga dėmesį atkreipęs į bohemos žmogų, kavinių lai-
kotoją magą, pranašą" J. A.
terbačiauską kartoja jo į bet-
kokią sistemą sunkiai suvedamą
programą 9-11 o vėliau 208-9
os vos praeidamas dviem saki-
mais tesumini V. Krėvės ir L.
Garos iškeltas mintis (12 psl.).
Nors V. Krėvė V. D. universite-
te buvo literatūros profesorius
ir net Vilniuje 1972 m. išleis-
tame "Lietuvių literatūros kriti-
kos II tome įglaudžiamas į kitų
literatūros kritikų tarpą, auto-
rius nagrinėdamas net jo kū-
rybą nieko neužsimena apie jo
teorinius literatūros svarstymus,
kai tuo tarpu turi šį tą pasakyti
apie P. Gerulį, A. Kaupą, V. Jo-
caitį ar J. Gabri.

Siame tome nemaža išsklaidy-
tu vertingų žinių apie mūsų li-
teratūros kritiką ir kritikus,
pradedant A. Jakštu ir baigiant
A. Janulaičiu, tačiau galbūt ver-
tejo šiai svarbiai sričiai paskirti
sistemingą, išsamų, pagrįstą iš-
tįsą skyrių. Tada ir A. Jakšto
teiginiai, palyginti su V. Micke-
vičiaus "Kapsuko "socialistinio
realizmo" sapaliojimais, neatro-
dytų tokie "riboti".

Mūsų tauta, kovojusi ir tebe-
kovoianti arklu, knyga, lyra
prieš tautinės minties ir atgimi-
mo gniuždytojus, būtų netoli
nuėjusi besivaikydama "menas
menui" šūkio. Dargi šiandien
Vakaruose kurią mūsų rašyto-
jai marksistinio realizmo kūjo
pritrenktų kritikų arba visai ig-
noruojami, arba apšaukiami
"utilitaristais", kai tuo tarpu
šiais metais sušauktame "Lietu-
vos TSR rašytojų VI suvažiavi-
me" V. Bubnys teigė: "Kad ir
kokia rūsti būtų mūsų gyveni-
mo tikrovė, kad ir kokią skaus-
mingą reikėtų padaryti piūvį,
tarybinio rašytojo pareiga visur
ir visada išaukštinti žmogų, jo
darbą, iškelti komunistinių

Torontietė Adelė Katelienė pasirodė kaip naujas talentas, besireiškias me-
džio šaknų skulptūroje. Nuotraukoje — legendinis velnias, nešas Puntuko
akmenį. Nuotr. B. E. Liškausko

idealų tiesą ir grožį" "Litera-
tūra ir Menas" 1976 m., 5 nr.
4 psl. Ar nedera ir mūsų lite-
ratūros konsulams budėti, pla-
čiau panagrinėjant lietuvių li-
teratūros sąsają su kovingu tau-
tos gyvenimu?"

Bendros pastabos

Skaitant Pr. Naujokačio rū-
pestingai sutelktas žinias apie
paskirų rašytojų gyvenimo eigą,
asmens charakteristiką, kūry-
bos raidą, žanrus, idėjas bei ypa-
tybes, malonu plačiau susipažin-

ŠYPSENAS

Parinko Pr. Alš.

Nuotraukos

— Moteris, atėjusi pas foto-
grafą atsiimti nuotraukų, nepa-
tenkinta:

— Kokios nevykusios fotogra-
fijos! Praėjusį kartą, kai čia fo-
tografavausi, jūs padarėte ne-
palyginamai geresnes.

— O taip. Kai čia lankėtės
praėjusį kartą, aš buvau dešim-
čia metų jaunesnis!

Šeimoje

Žentas uošvei: Kiek pas mus
žadate viešėti?

Uošvė: Kol nusibosiu.

Žentas: Kodėl taip trumpai?

Pagaliau atsakė

Dirbęs vengrų kolchoze ku-
metis buvo pakviestas į radijo
stotį patvirtinti kolektyvinių
ūkių naudingumo. Tačiau jis ne-
norėjo atsakinėti į pateiktus
klausimus.

Reporteris: Visa Vengrija lau-
kia tavo atsakymų, visas pasau-
lis nori išgirsti.

Kumetis: Visas pasaulis? Ar
tai gali būti tiesa?

Reporteris: Taip, visas pasau-
lis.

Kumetis, arčiau priėjęs prie
mikrofono, suriko: "Gelbėkite!"

ir ne tik su A. Dambrausko,
Jakšto Lazdynų Peledu, S. Ra-
ganos, J. Tumo-Vaižganto, va-
dūno nueitais gyvenimo keliais,
bet ir su V. Krėves, I. Šeinaus,
J. Savickio, V. Mykolaičio Puti-
no, B. Sruogos ir kitų spalvin-
gu gyvenimu ir dar ivairesne
kūrvba.

Su tikra poezijos meile prie-
nama prie ištisos eilės poetų
kūrvbos. Mūsų atmintyje vei at-
gija santurus M. Gustaitis žais-
mingas M. Vaitkus susimąstęs
F. Kirša mišlingas Putinas
naujų kelių jieška B. Sruoga
keturvejininkai K. Binkis, S. Še-
merys, J. Tyšliava, A. Rimvidis
ir kiti.

Neužmiršti ne scenos veikalų
kūrėjai P. Vaičiūnas, Seirijų
Juozas, J. Strazdas-Jaunutis, J.
Steponaitis.

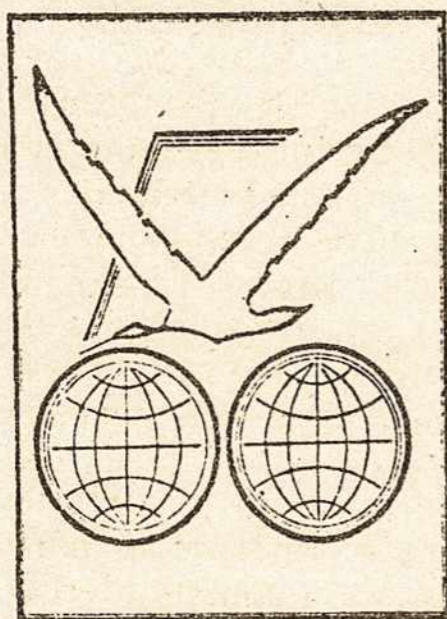
Pirmą kartą atsiminti ir vai-
kų bei jaunimo literatūros kūrė-
jai stilingai pasakojęs Pr. Ma-
šiotas, nenutoles nuo mokyklos,
M. Grigonis vaikų laikraščėlius
redagavęs ir naujus talentus ug-
dęs St. Tijūnaitis, tautos pasa-
komis persiėmęs stilistas A.
Giedrius, jo kruopštus bendra-
darbis T. Suravinas, su juo Lie-
tuvoje likusi A. Kazanavičiene,
Būtų buvę naudinga atskirai pa-
kalbėti ir apie to meto vaikų
žurnalus "Saltinėlių", "Žibu-
relė", "Žvaigždutė", "Saulutė",
"Kregždutė", kurie tiese kelius
lietuviškai knygai, paprasčiau
sias pastoges ir jieškojo jose li-
teratūrinių talentų.

Pr. Naujokaitis varo gilią mu-
sų literatūros istorijos vagą.
Šiuo II-ju tomu gali gražiai pasi-
naudoti visi, kuriems teberūpi
mūsų gimtoji žemė, mūsų kal-
ba, kultūra ir literatūra, alsuo-
janti neiškraipyta tautos dva-
sia. Šios pastabos — tik siauros
recenzijos įspūdziai bei svars-
tymai, paliekant nuošalyje lite-
ratūrinį kūrinių nagrinėjimą. O
taipgi paties autoriaus nevisur
išlygintą stilių bei korektūros
klaidas.

Pranas Naujokaitis, LIETUVIŲ
LITERATŪROS ISTORIJA. II to-
mas 1907-1928 m. JAV LB Kul-
tūros Tarybos leidinys nr. 2, 1975
m., 582 psl. Tiražas 1000 egz.
kaina 10 dol. Spaudos darbus at-
liko VI Vijeikio spaustuve Čika-
goje.

ČIURLIONIS BERLYNE

Vasario 5 per Vakarų Berly-
no radijo stotį buvo Čiurlionio
kūrinių koncertas. Pianistė Ida
Krehm 47 minutes skambino
įvairius Čiurlionio kūrinius.

PENKIASDEŠIMTMEČIO
ŽINIOS

LIETUVOS AIKŠTĖ

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas adv. Algirdas Sliesoraitis tvarko dokumentus, kuriais prašoma S. José dos Campos aikštę prieš Vila Zelinos bažnyčią pavadinti "Praça República da Lituania". Bylą remia miesto seimo atstovas Arthur Alves Pinto.

A CÂMARA MUNICIPAL DE
SÃO PAULO DECRETA:

Art. 1º - Fica o Executivo autorizado a alterar a denominação da Praça São José dos Campos, situada em Vila Zelina, no 26º subdistrito - Vila Prudente.

Art. 2º - Esta lei entrará em vigor na data de sua publicação, revogadas as disposições em contrário.

Sala das Sessões, 26 de Maio de 1976.

ARTHUR ALVES PINTO

EXPOSIÇÃO DE MOTIVOS

Através do presente projeto de lei, objetiva-se autorizar o Executivo, nos termos da legislação vigente, a alterar a denominação da atual Praça São José dos Campos, situada no bairro de Vila Zelina, no 26º subdistrito da Capital - Vila Prudente.

Quanto ao aspecto legal, a matéria tem seu suporte nas disposições do inciso XIV do Art. 24 da Lei Orgânica dos Municípios.

No mérito, cumpre ressaltar que os municípios residentes na atual Praça São José dos Campos reclamam de grandes percalços que experimentam com o extravio de correspondência, em razão da existência de um logra-

P A D Ē K A

Brazilijos lietuvių imigracijos Penkiasdešimtmečio komitetas nuoširdžiai dėkoja Magdalenai Vinkšnaitienei, vadovusiai gegužės 30 d. šventės meninei programai; Sesorims Pranciškietems, užleidusioms mokyklos salę; oficialios dalies kalbėtojams mokyt. Liudai Majienei, Algirdui Sliesoraičiui, prel. Pijui Ražinskui, Kazimierui Ambrozevičiui, pranešėjams Liucijai Jodelytei ir Pijui Butrimavičiui;

Meninės dalies vadovams "Žilvitėlių" paruošusiai Magdalenai Vinkšnaitienei, "Rūtėlės" vadovams Antanui Aleknavičiui ir Eugenijai Bacevičienei, solistams Vaclovui Laurinaičiui ir Kazimierui Ambrozevičiui, "Nemuno" vadovui Jonui

Lukoševičiui, žodinės kūrybos paskaičiusiems Živilei Jūraitytei ir Aleksandrui Vinkšnaičiui, jungtini chorą paruošusiam ir jam dirigavusiam Viktorui Tatarūnui su kompanavusiu Feliksu Girdausku; pakvietimus nemokamai atspaudžiusiam Aleksandrui Bumbliui.

Vaišių šeimininkesms Emilijai Bendoraitienei, Onai Zalubienei, Onai Šimonienei, Sofijai Pili-pavičienei, Onai Masienei, Silėnei Silickienei, Vandai Vosylienei, Onai Baltaduonienei, Teklei Kizeliauskienei, Magdalenai Jurgelevičienei, Onai Sinkevičienei; šv. Juozapo vyrų brolijos nariams ir visiems talkinusiems vienokiu ar kitokiu būdu; Angelikai Trūbienei, parūpinusiai gėlės; kun. Juozui Šeškevičiui, užleidusiam Jaunimo namus ir visaip padėjusiam.

Aidona Valavičienė,
Komiteto išdininkė,
Šventės rengėjų vardu

SKELBIA LEIDINIO VAJŲ

Penkiasdešimtmečio komitetas, norėdamas dar šiais metais išleisti lietuvių kalba leidinį ir por-

tugalų kalba leidinį apie lietuvių Brazilijoje, skelbia LEIDINIO PRENUMERATŲ VAJŲ.

Leidinio mecenatas:

500 kr. ar daugiau

Garbės prenumeratorių: 100 kr.

Prenumeratorių: 30 kr.

Mecenatų, garbės prenumeratorių vardai bus įrašyti leidiniuose, jeigu parama bus įteikta iki šių metų spalio pirmos dienos. Mecenatai ir prenumeratoriai leidiniui išėjus egzemplioriu gauna jau apmokėtą.

Lėšas įteikti Komiteto išdininkams: Aldona Valavičienė, R. Manoel Pereira Guimarães, 87, Granja Julieta, 04722 São Paulo, SP. Tel. 247-2925; Algimantas Saldys, Av. Antonio Carlos Fonseca 173, 04290 São Paulo, SP, Tel. namų 273-3224, darbo 63-6969.

KVIES LĖLIŲ TEATRA

São Paulo miesto turizmo įstaiga globoja puikų lėlių teatrą. Sužinoje apie penkiasdešimtmetį, turizmo pareigūnai komitetui pasiūlė teatrą pastatyti vaikams, penkiasdešimtmečio komiteto globoje. Spėjama, kad ši naujovė įvyks apie rugpiučio-rugsėjo mėnesius.

douro muito mais conhecido e tradicional que é o Largo São José, no bairro do Belem. Numa cidade que apresenta sérios problemas de comunicações, entendemos ser da maior importância o empenho em dissipar tais elementos de desencontro.

Com esta justificativa, submetemos ao Egrégio Plenário a presente propositura.

PARECER N° /76 DA COMISSÃO
DE JUSTIÇA E REDAÇÃO
SÔBRE O PROJETO DE LEI
N° 74/76

De autoria do nobre Vereador Arthur Alves Pinto, objetiva o presente projeto autorizar o Executivo a alterar a denominação da Praça São José dos Campos, no 26º subdistrito - Vila Prudente.

Encarece o nobre Vereador, na justificativa de fls.2, a necessidade da medida, em virtude da existência de logradouro mais conhecido e tradicional, denominado Largo São José, o que vem acarretando confusão.

Ampara-se a matéria na Lei Orgânica dos Municípios, art.24, item XIV, dependendo sua aprovação do voto favorável de, no mínimo, dois terços dos membros da Câmara, na forma do art. 19, § 3º, n° 1, letra "f", do mesmo diploma.

Pela legalidade.

Sala da Comissão de Justiça e Redação, em

- Presidente

- Relator

MŪSŲ ŽINIUS

— FOLHA DA TARDE — São Paulo, 14-6-1976.

Colônias comemoram seu "Luto Nacional"

As colônias estoniana, leta e lituana de São Paulo comemoraram ontem o "Dia de Luto Nacional" lembrando o trágico genocídio dos povos bálticos. Na noite de 13 para 14 de junho de 1941 os soviéticos deportaram para a Sibéria 170 mil pessoas da Estônia, Letônia e Lituânia, "destinadas à morte lenta e cruel através do frio, fome e trabalhos forçados. Nos anos seguintes, particularmente 1944-45 foram deportados 400 mil lituanos, 150 mil letônios e 35 mil estonianos".

O Comitê Pró-Justiça dos Povos Bálticos, sob a presidência de honra da deputada Dulce Salles Cunha Braga, instituiu a "Semana Báltica" de 13 a 20 de junho, na qual se farão preces especiais pelas centenas de milhares de vítimas do comunismo. O sr. Ferdinand Saukas, consul da Estônia, o cap. Roberto Pontuschka Filho, presidente da Sociedade Leto-Brasileira, e o cap. Juozas Ciunskas, diretor da Comunidade Lituano-Brasileira, organizarão a divulgação de impressos contendo os pormenores das atrocidades soviéticas.

O Comitê Pró-Liberdade das Nações Cativas (PRO-LIBERTATE) que reúne representantes de 15 nações subjugadas pelo comunismo distribuiu nota à imprensa na qual solidarizando-se com o "Dia de Luto"

afirma que a lembrança do genocídio dos povos bálticos nesta era de "détente" esclarece sobre a indole escravocrata dos comunistas, que querem sujeitar o mundo inteiro ao credo vermelho. Os russos jamais cumprem os tratados e suas falaciosas promessas de paz são meras manobras para enganar a opinião pública ocidental".

NOITE TERRÍVEL

O sr. Ferdinand Saukas, relatou o que aconteceu na noite de 13 para 14 de junho de 1941 quando se realizou o plano diabólico de extermínio daqueles em cujos peitos ardia o amor à pátria e a liberdade.

Tudo foi minuciosamente preparado e declarado o consul da Estônia. Após um ano de ocupação os especialistas da polícia secreta soviética haviam preparado no mais absoluto sigilo as listas das famílias refratárias ao regime comunista.

Alguns dias antes do 13 de junho notou-se a concentração extraordinária de vagões de carga nas estações ferroviárias da Estônia, Letônia e Lituânia. Mas ninguém nem mesmo os funcionários das estações sabia a finalidade desses vagões.

"Somente na noite fatídica, na hora

da execução, os membros da polícia secreta explicaram a tarefa a ser executada. Grupos de policiais em caminhões e especialmente requisitados iniciaram o aprisionamento sistemático. Rua por rua, casa por casa os cidadãos pacíficos foram arrancados das camas e apavorados carregados nos caminhões. De acordo com as instruções, famílias inteiras deviam ser detidas sem exceção alguma nem das crianças, doentes ou anciãos. Os caminhões conduziam os infelizes às estações, onde eram empurrados nos vagões até preenchê-los em pé. As famílias esposas, maridos e filhos eram propositadamente separados em vagões diferentes.

Nestes trens de lágrimas e desespero foram numa só noite deportadas 170 mil pessoas dos três países bálticos. As poucas notícias sobre a sorte dos deportados confirmam as condições bárbaras da vida nos campos de trabalho forçado, no extremo norte da Rússia e na Sibéria. A maioria encontrou a morte pelo frio, fome e privações.

De acordo com os planos moscovitas as deportações em massa deviam substituir a maioria da população nativa por elementos soviéticos trazidos da Rússia. Com as deportações dos anos 1944-45 cerca de 20% da população dos países bálticos foram vítimas desse bárbaro atentado.

Em escala menor essas deportações continuam até o presente devido à resistência passiva e as manifestações espontâneas de revolta na Estônia, Letônia e Lituânia.

Nós estonianos, letonianos e lituanos quando rezamos em todos os países do mundo livre pelas almas dos nossos patriotas deportados em massa para a Sibéria pelos carrascos soviéticos, não podemos deixar passar os dias de luto de nossos povos sem repetir nossa advertência a todos os que gozam ainda da liberdade: conservem, defendam esse tesouro valioso e não se desviem pelos caminhos errados, guiados pelas falsas promessas de um mundo melhor, mais justo e cheio de felicidade que não passa de um reino de escravidão e sujeição total do indivíduo tanto física como mentalmente. concluiu Ferdinand Saukas.

valdybų tarybais lituanų tinės mokytos nokvto jais. Jaunimo valdovais apie lietuvių kalbos pamokas, ypatingus kursais mokymo priemones bendradarbiavimą ir talką tarp kraštų. Apsistos Vila Zelinos klebonijoje.

Veiklos kalendorius

Liepos 11-13, vaikų ikimokyklinis, 13 metų stovykla Santa Isabel, SP.

Liepos 24 - 19:00 Dama ir Girėno minėjimas su Mišiom ir vaišėmis. Kazimiero parapijos batalposė; programą ruošia BLB Literatūros taryba.

Rugpjūčio 8, baigiasi Brazilijos Lietuvių Bendruomenės kandidatų siūlymas rinkimams.

Rugsėjo 12 - Tautos šventės minėjimas šv. Kazimiero parapijos salėje.

Rugsėjo 12 - Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai.

Birželio 22 - 20:00 val. Penkiasdešimtmečio komiteto posėdis. Vila Zelinos klebonijoje.

Liepos 8, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybų posėdis. Lg. Paisandu, 51, s/815-7, 14:00 val.

Birželio 19 jaunimo kultūrinio ratelio pobūvis - vakarinė rekolekcijų savaitgalio programa.

Birželio 20 d. 11 val. Rio katedros koplyčioj Mišios lietuviams.

Birželio 19-20, Jaunimo rekolekcijų diskusinis savaitgalis Cotia.

Birželio 26, Skautų ir skaučių iškilminga sueiga metų pusmečiui pabaigti. Jaunimo namuose 14 val.

Birželio 26, 19 val. „Rūtelės“ šeimu pobūvis. R. Juatindiba, 28. Mooca.

Birželio 26 - 28 val. Literatūros būrelio vakaras šv. Kazimiero p-jos patalpose.

Birželio 27, 15 val. Vila Zelinoje lietuviškosios Mišios. Seka mėnesiniai susirinkimai Jaunimo namuose.

Birželio 27, 18 val. Sajungos rūmuose, R. Lituania, solistės Romos Mastienės iš Čikagos koncertas.

Liepos 3, Jaunimo vakaras su šokiais.

Liepos 4, Liet. Kat. Bendruomenės gegužinė.

Rugpjūčio 6 d. 20,00 val. PLIAS susirinkimas pas p. Alg. Žiba, rua Thyrso Martins, 264, apto 51, V. Mariana. Tel. 70-0307.

Rugpjūčio 19 - 29, šeštoji metinė Pabaltiečių paroda, Praça Roosevelt, São Paulo.

Rugpjūčio 21-22, Feira da Amizade, São José dos Campos, dalyvauja „Rūtelė“.

Rugpjūčio 21-22, V-toji Tarptautinė folkloro šventė Japonų kultūros draugijos salėje, Liberdade, dalyvauja „Nemunas“.

Rugpjūčio 29 - rugsėjo 19 - „Nemuno“ šokėjų išvyka į VI-tąją Tautinių šokių šventę Š. Amerikoje.

atsinga informacija
Rio de Žaneiro lietu-

Mūsų Lietuvos" 22 nr.
Birželio 3 d., 3 psl. talpin-
informacijoj "Pokong-
nės nuotaikos Brazilij-
" apgailestaujama, kad
ža lietuvių dalyvavo jau-

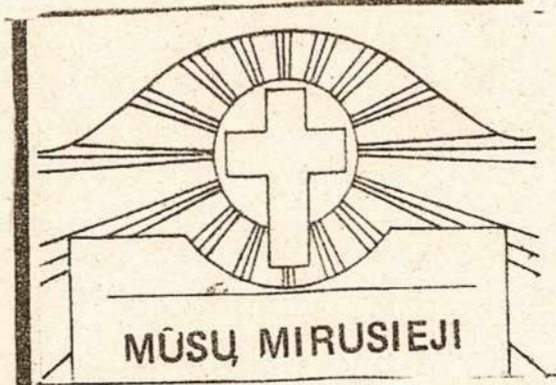
nimo kongrese. Pavyzdžiui
pasirinko Rio de Žaneiro
lietuvius. Rašo: "Rio de
Žaneiro lietuvių kongre-
sui nedavė nė vieno atsto-
vo." Tvirtinimas melagin-
gas. Jaunimą kongrese at-
stovavo Kristina Gaulytė
Janė Žaidytė ir Rikardas
Gaulia. Apie desėtkas se-
nimo dalyvavo kongreso
renginiuose, priglaidė sa-
vo pastogėse iš kitų kraš-
tų vykstančius kongresan-
talkino dokumentų sutvar-
kyme, keletą vardai yra
įrašyti tūkstantinio vėjau-
sąrašė. Broliai Antanas
ir Kazys Gauliai yra pasi-
žadėję finansuoti Lietuvos
istorijos portugalų kalba
išleidimą. Rio de Žanei-
ro lietuvių yra duosnūs

ir jautrūs lietuviškiems
reikalams.

Prel. P. Ragažinskas
Rio de Žaneiro lietuvių
asmeninės parapijos kle-
bonas

ATVYKSTA PRIMININ- KAS

Pasaulio Lietuvių Ben-
druomenės Švietimo tary-
bos pirmininkas Jonas Ka-
valiunas atskrenda į São
Paulį liepos 8 ir išbus sa-
vaitę, tardamasis su BLB

Birželio 10 d. mirė AN-
TANAS JOCYS.

7-tos dienos šv. Mišios
bus trečiadienį, 16 birže-
lio, 19 val. Vila Zelinoj.

Prašome gimines, drau-
gus ir pažįstamus dalyvau-
ti.

Mirusiojo šeima

Lietuviškai kalbanti
Vyru - moterų - vaikų
gydytoja
DRA. HELGA HERING
médica
HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS
Av. Eulina, 99-V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. De-
putado Emílio Carlo-Bairro do Li-
mão)
Tel.: 220-0439 / 266-3569

PINTURAS REFORMAS
CASAS - APARTAMENTOS - LOJAS - ETC.
CASCOLAC E SYNTEKO
RASPAGENS, APLICAÇÃO, CALAFETAÇÃO
EM 3 PAGAMENTOS
ATENDEMOS TODOS OS BAIRROS
ORCAMENTOS SEM COMPROMISSOS
TELEFONE 32-9516 DIMAVIČIUS

MŪSŲ ŽINIOS

L.K. Šv. Juozapo Bendruomenė rengia IŠVYKA - GEGUŽINĖ, liepos mėn. 4 dieną (Sekmadienį) CENTRO DO CAMPUS MO MUNICIPAL, Via Raposo Tavares km. 25.

Vykti galima specialiais autobusais ar privačiais automobiliais.

Autobusai išeis iš Vila Zelinos ir kitų bairų (kur susidarys didesnis norinčiųjų vykti skaičius) 7,30 val.

Visi vykstantieji savomis susisiekimo priemonėmis prašomi įsigyti iš anksto pakvietimus „Churrasco“, jei nori jį valgyti.

10 val. bus Šv. Mišios. Po to pietūs-churrasco, sportas, linksmą programa ir kita.

Visi lietuviai kviečiami išvykoje dalyvauti.

PENKIASDEŠIMTMEČIO ŽINIOS

Gegužės 30 dienos šventei Vila Zelinoje gėles paruošė Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, paskyrusi šiam tikslui 800 kr.

Sekantis Penkiasdešimtmečio komiteto posėdis - V. Zelinos klebonijoje birželio 22 d., 20 val.

Penkiasdešimtmečio leidiniui fotografijuos šiuo metu renkamos iš Mūsų Lietuvos archyvo, iš Jurgio Garškos parūpintų nuotraukų, Stasio ir Marijos Remenčių atvežtų fotografijų ir anksčiau įteiktos medžiagos. Turintieji įdomių fotografijų iš praeitės, kviečiami jas įteikti Penkiasdešimtmečio komiteto nariams; nuotraukos bus sugražintos.

ARTEJA KONCERTAS

Solistės Romos Mastienės koncertas penkiasdešimtmečio naudai įvyks Lietuvių Sąjungos - Aliança rumuose, Mookoje,

birželio 27 d., sekmadienį, 18 val. Mezzosopranui akompanuos pianistė Irenė Kuniškienė, Viešnia iš Čikagos programai numačiusi penkiolika dainų, kurias bus išpildžiusi jau Argentinoje ir Urugvajuje šio mėnesio pradžioje. Į São Paulį atskrenda birželio 23. Po koncerto Sąjungos šeimininkės ruošia vaišes.

Rengia PENKIASDEŠIMTMEČIO KOMITETAS

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATŠILANKYTI!

SOLISTĖS MEZZOSOPRANO ROMOS MASTIENĖS
viešnios iš Čikagos, JAV, lietuviškos muzikos

 KONCERTA

Po koncerto - vaišės

Pakvietimai klebonijose, Sąjungoje ir pas komiteto narius.

BIRŽELIO-JUNHO 27
SEKMADIENĮ
18 VAL.
LIETUVIŲ SAJUNGOS
-ALIANÇA RŪMUOSE
RUA LITUANIA, 67
MOOCA

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS
GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS
E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

**MŪSŲ
LIETUVA**

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTONIO AQUINO
Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MENINĖ PRENUMERATA: 70 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 350 kr.
Paskiro numerio kaina: 1,50 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 20 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išnešia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.